

Rusya'ya yönelik profesyonel ve işletme hizmetleri yaptırımlarına uyum gösterilmesi

Bu çeviri 18 Eylül 2025 tarihinde yapılmıştır. [Bu sayfada bulunan](#) İngilizce yönerge, Birleşik Krallık Hükûmeti tarafından hazırlanan resmi yönergedir. İngilizce orijinal yönergede değişikli k yapıp yapılmadığını kontrol etmek sizin sorumluluğunuzdadır.

Bu içerik, 2019 tarihli Rusya (Yaptırımlar) (AB'den Ayrılma) Mevzuatlarında ("Rusya'ya Yönelik Mevzuatlar") yer alan hizmet yaptırımları ile ilgili bilgi içerir.

Aynı zamanda lisans başvurularına yönelik yönergeler sunar ve [Rusya'ya Yönelik Mevzuatların 54C ve 54D numaralı mevzuatlarındaki](#) yasaklarla ilgili olarak lisans başvurusuna dahil edilmesi gereken bilgileri açıklar.

Ticari yaptırımlarla ilgili lisanslama hakkında genel bilgilere erişmek için lütfen [Rusya'ya yönelik yaptırımlar yasal yönergesini](#) inceleyin.

Bu, mevzuatlardan etkilenme olasılığı bulunan profesyoneller ve işletmeler için uygulamalara yönelik bir yönergedir. Bununla birlikte yasal tavsiye değildir. Hukuki konumu ile ilgili şüpheye düşen taraflar, bağımsız hukuki danışmanlık almalıdır.

Rusya ile bağlantılı hizmetlere yönelik yaptırımlara genel bakışı

21 Temmuz 2022 tarihinden itibaren (2022 tarihli Rusya (Yaptırımlar) (AB'den Ayrılma) Mevzuatlarına yapılan 14 numaralı Değişiklik) ile, dünyanın herhangi bir yerindeki Birleşik Krallık vatandaşlarının veya Birleşik Krallık'ta bulunan diğer millet vatandaşlarının, Rusya ile bağlantılı bir kişiye muhasebecilik, işletme ve yönetim danışmanlığı ve kamu ilişkileri hizmetleri sunması yasaklanmıştır.

Aşağıdaki hususların tanımıyla ilgili olarak:

- "muhasebecilik hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 2](#)
- "işletme ve yönetim danışmanlığı hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 6](#)
- "kamu ilişkileri hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 9](#)

16 Aralık 2022 tarihinden itibaren (2022 tarihli Rusya (Yaptırımlar) (AB'den Ayrılma) Mevzuatlarına yapılan 17 numaralı Değişiklik) ile, dünyanın herhangi bir yerindeki Birleşik Krallık vatandaşlarının veya Birleşik Krallık'ta bulunan diğer millet vatandaşlarının, Rusya ile bağlantılı bir kişiye reklamcılık, mimari, denetleme, mühendislik ve BT danışmanlığı ve tasarım hizmetleri sunması yasaklanmıştır.

Aşağıdaki hususların tanımıyla ilgili olarak:

- "reklamcılık hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 3](#)
- "mimari hizmetler" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 4](#)

- "denetleme hizmetleri" için lütfen bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 5](#)
- "mühendislik hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J, paragraf 7](#)
- "BT danışmanlığı ve tasarım hizmetleri" için bkz. [2019 Tarihli Rusya \(Yaptırımlar\) \(AB'den Ayrılma\) Mevzuatları Çizelge 3J paragraf 8](#)

Bu önlemler, Rusya'ya Yönelik Mevzuatların 54C numaralı mevzuatında listelenen hizmetlerin, doğrudan veya dolaylı olarak Rusya ile bağlantılı bir kişiye (21 numaralı mevzuatta tanımlandığı üzere) sağlanmasını yasaklar. "Rusya ile bağlantılı bir kişi" tanımına Rusya kanunları kapsamında tüzel kişilik kazanmış veya kurulmuş şirketler (buna, Birleşik Krallık şirketi olup Rusya'da iştiraki olan şirketler de dahildir) veya Rusya konumlu şirketler ya da düzenli bir şekilde Rusya'da yaşayan ya da bulunan kişiler veya kişi grupları dahildir.

Bir faaliyetin, "Rusya ile bağlantılı bir kişiye" (21 numaralı mevzuatta tanımlandığı üzere) "dolaylı" olarak hizmet sağlandığı şeklinde değerlendirilip değerlendirilmeyeceği konusunda bağımsız hukuki danışmanlık alınmalıdır.

Rusya'ya Yönelik Mevzuatlar kapsamında hukuki hizmetlerin sağlanmasına yönelik mevcut kısıtlamaları pekiştirmek üzere Birleşik Krallık, 30 Haziran 2023 tarihinde spesifik bir hukuk danışmanlığı hizmetleri önlemini yürürlüğe koymuştur. Bu önlem 6 Eylül 2024 tarihinde değiştirilmiştir. Söz konusu hizmetlerin amacının veya etkisinin, faaliyetin bir Birleşik Krallık vatandaşı tarafından yapılması veya Birleşik Krallık'ta gerçekleşmesi halinde Birleşik Krallık yaptırım rejimi kapsamında yasaklanacak olan finansal veya ticari faaliyetleri mümkün kılmak veya kolaylaştırmak olduğu durumlarda, bu tür bir kişi Birleşik Krallık dışından bir kişiye hukuki danışmanlık hizmeti veremez.

Tüm önlemler için belirli istisnalar söz konusudur ve yasaklı hizmetlerin sağlanmasının yaptırım rejimi ile tutarlı olduğu durumlarda lisans verilebilir. Lütfen daha fazla bilgi edinmek için aşağıdaki "İstisnalar ve lisanslar" bölümünü inceleyin.

Amaçlar

Bu hizmet faaliyetleri, Rusya'nın Birleşik Krallık ve müttefiklerine bağımlı olduğu kilit alanlar olmalarından ötürü hedef alınmaktadır. Bunların birçoğu özellikle Rus oligarklar tarafından kullanılmaktadır ve Rusya'nın gelir elde etmesine yardımcı olan ekonomik çarpanlardır.

Yasaklar, Rusya'nın Ukrayna'daki faaliyetlerini durdurması için ekonomik baskıyı artırmayı amaçlamakta olup, bu amaçla orta vadede Rusya'nın savaşı finanse etme kabiliyetinin zayıflatılması da hedeflenmektedir.

Amaç, Rusya'nın:

- Ukrayna'yı istikrarsızlaştıran
- Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü, egemenliğini veya bağımsızlığını zayıflatan veya tehdit eden eylemlerini durdurmaya teşvik etmektir

Uyumluluk ve Kapsam

Birleşik Krallık'ın hizmetlere yönelik yaptırımları, hizmet sektörüne göre değil, yürütülen faaliyete göre uygulanan ihracat yasaklarıdır. Bu, örneğin, Rusya ile doğrudan veya dolaylı olarak bağlantılı bir kişiye muhasebe hizmetleri veya BT danışmanlık hizmetleri sunulmasının Birleşik Krallık tedbirleri kapsamına girdiği anlamına gelir. Bu, hizmetleri sunan işletme veya kişinin esasen muhasebe veya BT sektöründe faaliyet göstermediği veya mesleğinin muhasebecilik veya BT danışmanlığı olmadığı durumlarda bile geçerlidir.

Yasaklar, Birleşik Krallık (BK) toprakları içinde geçerli olduğu gibi dünyanın herhangi bir yerinde bulunan tüm BK vatandaşlarının eylemleri için de geçerlidir. "Birleşik Krallık vatandaşları", [2018 tarihli Yaptırımlar ve Kara Para Aklamanın Önlenmesi](#) Kanununun 21 (3) numaralı maddesinde, Birleşik Krallık vatandaşları ve Birleşik Krallık'ın herhangi bir bölgesinin kanunları uyarınca kurulmuş veya oluşturulmuş tüm kuruluşları içerecek şekilde tanımlanmıştır. Bu doğrultuda, yaptırımlar Birleşik Krallık vatandaşları ve Birleşik Krallık şirketlerinin yurt dışında faaliyet gösteren şubelerine uygulanır. Birleşik Krallık şirketlerinin yurt dışında faaliyet göstermekte olup şubeden farklı bir yasal statüye sahip olan iştirakleri için, işletmelerin, istihdam ettikleri veya birlikte çalıştıkları Birleşik Krallık vatandaşlarına yaptırımların nasıl uygulanacağını dikkate almaları gerekecektir.

Hizmet ihracatı faaliyetlerinin Birleşik Krallık yaptırım mevzuatının kapsamına girip girmediği, birçok farklı etmene bağlıdır.

Bu etmenlerden bazıları şunlardır:

- bir şirketin ve bağlı şirketlerinin veya şubelerinin benzersiz organizasyon yapısı
- ticareti yapılan hizmetin niteliği
- hizmetin tedarikçileri ve alıcıları
- geçerli lisanslar ve istisnalar dahil olmak üzere, önlemin tasarımı

İşletmelerin, faaliyetlerinin Birleşik Krallık tedbirlerinin kapsamına girip girmediğini belirlemek için bağımsız hukuki danışmanlık almalarını öneririz. Bununla birlikte, işletmelerin yaptırımların nasıl uygulandığı ve yaptırım uygulanabilecek durumlar hakkında daha fazla açıklık talep ettikleri bazı yaygın görülen senaryolar bulunmaktadır.

Yaygın görülen senaryolar

Örneğin, yaptırımların uygulanabileceği yaygın senaryolardan biri, Rusya dahil olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde iştirakleri bulunan çok uluslu bir şirketi içerir.

İşletmenin Birleşik Krallık'taki kuruluşu, Rus iştirak dahil olmak üzere uluslararası iştiraklere Birleşik Krallık'ın yaptırım mevzuatının kapsamına giren profesyonel ve ticari hizmetler (ör. BT danışmanlığı ve tasarım hizmetleri) sağlıyorsa, işletmenin Rusya'daki bileşenine sağlanan hizmetler Birleşik Krallık'ın yasakları kapsamına girebilir. Benzer şekilde, bu çok uluslu şirket, yurt dışı şirketlerinde Rus şirketlerine veya iştiraklerine yasaklanmış hizmetler sunmak üzere Birleşik Krallık vatandaşları istihdam ediyorsa, bu Birleşik Krallık vatandaşlarının da yaptırımlara uyduklarından emin olmaları gerekecektir.

Bu tavsiye, denetçilerin grup hesaplarını hazırlarkenki ek yasal yükümlülüklerini yansıtmaması açısından denetleme faaliyetleri için biraz farklılık gösterir. Grup hesaplarının denetlenmesine ilişkin yönergelerle ilgili daha fazla bilgi bu sayfada bulunabilir.

Bir başka yaygın senaryo ise, bir Birleşik Krallık işletmesinin üçüncü bir ülkeye (Birleşik Krallık veya Rusya dışında herhangi bir ülke) yasaklanmış hizmetler sunması ve bu hizmetlerin daha sonra Rusya ile bağlantılı bir kişi tarafından alınmasıyla ilgilidir.

Bu durum genellikle, Birleşik Krallık vatandaşı bir kişinin, tedarik zincirinin bir parçası olarak da dahil olmak üzere, Rusya'da iştirakleri bulunan uluslararası bir şirkete teknik ürün testi gibi yönetim danışmanlığı veya mühendislik hizmetleri sunmaktan sorumlu olduğu durumlarda ortaya çıkar. Bu, hem uluslararası şirkete hem de onun Rus iştiraklerine doğrudan ve/veya dolaylı olarak hizmet sunulmasını içerebilir ve bu nedenle, ister kasıtlı ister kasıtsız olarak yapılmış olsun, önlemlerin kapsamına girebilir. Bu nedenle, işletmelerin Birleşik Krallık mevzuatına uyum sağlamak için gerekli özeni göstermelerini tavsiye ederiz.

Uygunluğun belirlenmesi

Uyguladığımız önlemler, belirli Birleşik Krallık hizmetlerinin Rusya'ya ihracatını ve bu hizmetlerin Rusya ekonomisi içinde devam eden ticari faaliyetlerde kullanılmasını durdurmak amacıyla tasarlanmıştır. Bu, Birleşik Krallık vatandaşlarına ait iştirakler de dahil olmak üzere Rusya ile bağlantılı kişilerin, uygun bir istisna söz konusu olmadıkça veya bir lisans verilmedikçe, yaptırım uygulanan faaliyet alanlarında Birleşik Krallık hizmet sağlayıcılarının sürekli desteğinden ve uzmanlığından genel olarak yararlanamayacağı anlamına gelir.

Mesleki ve ticari hizmetlere yönelik yaptırımlara uyulup uyulmadığını belirlerken, şunları göz önünde bulundurmalısınız:

- hizmet sağlayıcıların kim olduğu
- hizmetlerin Çizelge 3J'deki tanımların kapsamına girip girmeyeceği
- hizmetlerin alıcılarının kim olduğu
- ilgili istisnaların veya lisans hükümlerinin geçerli olup olmadığı

Örneğin, aşağıdaki sorulardan bazılarını sormak faydalı olabilir.

1. Hizmet sağlayıcılar Birleşik Krallık vatandaşı mı? Bu soru altında, hizmet sağlayıcıların Birleşik Krallık yasalarına göre kurulmuş işletmeleri, Birleşik Krallık şirketlerinin yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini, Birleşik Krallık'ta yerleşik veya yurt dışında çalışan Birleşik Krallık vatandaşlarını veya Birleşik Krallık'ta bulunan üçüncü ülke vatandaşlarını içerip içermediğini dikkate almanızda fayda olabilir.
2. Gerçekleştirmeyi önerdiğiniz faaliyetler, Çizelge 3J'deki hizmet tanımlarının kapsamına giriyor mu?
3. Hizmetlerin alıcıları kimlerdir ve bunlar "Rusya ile bağlantılı kişi" tanımına girmekte midir? Bu soru altında, hizmetleri doğrudan kimlerin alacağını ve bununla birlikte herhangi bir kişinin dolaylı olarak hizmet alıp almayacağını da düşünmenizde fayda olabilir. Hizmet alıcısının "Rusya ile bağlantılı kişi" tanımına girip girmediğini belirlerken, hizmet sunacağınız Rus kuruluşların yasal statüsünü de göz önünde bulundurmanız önerilir. Bu bağlamda, Rus kuruluşun Birleşik Krallık ana şirketinin şube gibi bir uzantısı mı, yoksa Rus yasalarına göre kurulmuş bir iştirak gibi ayrı bir tüzel kişilik mi olduğunu da değerlendirmelisiniz. Bir Birleşik Krallık şirketinin şubesi muhtemelen bir Birleşik Krallık vatandaşı olarak kabul edilir, ancak bir Birleşik Krallık şirketinin Rus yasalarına göre kurulmuş iştiraki, "Rusya ile bağlantılı kişi" tanımına girer.
4. Mevzuattaki istisnalar sizin durumunuz için geçerli olabilir mi?
5. Lisans başvurusunda bulunmanız gerekecek midir? Bu soru altında, lisans başvurusunun nasıl yapılacağına ilişkin yayınlanmış yönergeleri ve yaptırımların amaçlarıyla uyumlu olduğu düşünülen faaliyetlerin listesini göz önünde bulundurmanızda fayda olabilir.

Durumunuza özgü dikkate almanız gereken başka sorular da olabilir; örneğin, diğer ticaret, ulaştırma veya finansal yaptırımlar gibi diğer yaptırımlara uyumu kontrol etmeniz gerekip gerekmediğini de bu sorular arasında sayabiliriz.

İstisnalar ve lisanslar

Bu yaptırımlar için sınırlı istisnalar ve lisanslar söz konusudur.

Mevzuatlar, belirli tanımlanmış koşullar altında geçerli olan bazı yaptırım yasaklarına istisnalar getirmektedir. Bir istisna otomatik olarak uygulanır ve yasaklanmış bir hizmeti sağlamak için yönetmeliklere uygun olarak düzenlenmiş bir lisans almanızı gerektirmez. Ulusal güvenlik veya ciddi suçların önlenmesi amacıyla yapılan eylemler için istisna, faaliyetin gereklilikleri karşıladığının bir "sorumlu memur" tarafından belirlenmesini gerektirir. Sorumlu memur, yönetmeliklerde "Kraliyet hizmetlerinde bulunan veya Kraliyet altında görev yapan ve görevi sırasında hareket eden kişi" olarak tanımlanmaktadır.

Bir istisna kullanılıyorsa, bunu iletişim formunu kullanarak ve "istisna kullandığınızı OTSI'ye bildirin" seçeneğini seçerek OTSI'ye bildirmelisiniz.

Ayrıca normal koşullarda mevzuatlar uyarınca yasaklı olan belirli ticari faaliyetler için lisanslar çıkarılabilir. Ticari yaptırımlara ilişkin lisans verilmesiyle ilgili genel sorumluluk İş ve Ticaret Bakanlığına aittir. Bağımsız durumlarla ilgili olarak ticari

yaptırım lisansını kabul etme veya reddetmeye yönelik kararların nihai sorumlusu Ticaret ve Uluslararası Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı'dır.

Lisans verme koşulları arasında örneğin Rusya'dan çekilmekte olan Birleşik Krallık şirketlerinin faaliyetlerinin ve Birleşik Krallık vatandaşlarının diğer iş ilişkilerinin azaltılmasının kolaylaştırılması yer alabilir. Tüm başvurular vaka özelinde değerlendirilecektir. Verilen hizmetlerin sağlanmasıyla ilgili hüküm ve koşullar, sona erme tarihi de dahil olmak üzere, ilgili lisansla birlikte açıklanacaktır.

Halihazırda verilmiş lisanslar, yalnızca lisansta belirtilen hizmetlerin sağlanmasına yetki verir. Lisans, otomatik olarak yeni önlemleri kapsayacak şekilde genişletilemez. Bu nedenle, mevcut lisansta açıklanmamış yasaklı hizmetlerin sağlanması için yeni bir başvuruda bulunulması gerekir.

Örneğin, halihazırda muhasebecilik, işletme ve yönetim danışmanlığı ve/veya kamu ilişkileri hizmetleri sağlamak için bir lisansınız varsa ancak 16 Aralık 2022 tarihinde yasaklanan hizmetlerden birini sağlamak üzere bir lisansa ihtiyaç duyuyorsanız bu ek hizmetlerin gerçekleştirilebilmesine yönelik yetki almak için yeni bir başvuruda bulunmanız gerekir. Şüpheye mahal vermemek adına; 16 Aralık 2022 tarihinde yasaklanan hizmetler reklamcılık, mimari, denetleme, mühendislik ve BT danışmanlığı ve tasarım hizmetlerini içerir.

Profesyonel hizmetlere ve işletme hizmetlerine yönelik yaptırımları için geçerli istisnalar ve lisanslar, aşağıdaki bölümlerde açıklanmıştır:

- [60DA numaralı mevzuattaki istisnalar](#)
- [60DB numaralı mevzuattaki istisnalar](#)
- [61 numaralı mevzuattaki istisnalar](#)
- [62A numaralı mevzuattaki istisnalar](#)
- [63 numaralı mevzuattaki istisnalar](#)
- [Yasal Yönergedeki geçerli lisanslama koşulları](#)
- [genel ticaret lisansı Rusya yaptırımları - hukuki danışmanlık hizmetleri](#)

Lisans Başvurusunda Bulunma

İş ve Ticaret Bakanlığı (DBT) bünyesinde, Devlet Bakanı adına lisansları yönetmekten sorumlu 3 lisanslama kurumu bulunur. Hangi kuruma başvurmanız gerektiği, gerçekleştirmek istediğiniz faaliyete bağlıdır.

Birden fazla lisanslama kurumunun yetki alanına giren faaliyetlerde bulunuyorsanız, her biri için ayrı ayrı lisans başvurusu yapmanız gerekecektir.

DBT (İş ve Ticaret Bakanlığı), size rehberlik edecek bir yönerge hazırlamıştır. [hangi ticaret ruhsatına ihtiyacınız olduğunu kontrol edin](#). Bu bağlantıya tıklayarak, her tür için ilgili başvuru sayfasına gidebilirsiniz.

Ticaret yaptırımlarına yönelik ihlal şüphelerinin bildirilmesi

Ticaret Yaptırımları Uygulama Ofisi (OTSI), belirli ticaret yaptırımlarının uygulanmasından sorumludur ve aşağıdakilerle ilgili şüpheli ihlalleri soruşturma ve haciz işlemleri uygulama yetkisine sahiptir:

- yaptırım uygulanan hizmetlerin sağlanması veya temin edilmesi
- yaptırım uygulanan malların Birleşik Krallık dışında taşınması, kullanıma sunulması veya satın alınması
- yaptırım uygulanan teknolojinin Birleşik Krallık dışında transferi, kullanıma sunulması veya edinilmesi
- yaptırım uygulanan malların Birleşik Krallık dışında hareketi, kullanıma sunulması veya satın alınması için yardımcı hizmetler sunmak
- yaptırım uygulanan teknolojinin Birleşik Krallık dışında transferi, kullanıma sunulması veya edinilmesi için yardımcı hizmetler sunmak

OTSI kimleri soruşturma yetkisine sahiptir?

Ticaret yaptırımları aşağıdakiler için geçerlidir:

- Birleşik Krallık toprakları ve karasuları içindeki tüm bireyler veya işletmeler
- Dünyanın neresinde olurlarsa olsun, Birleşik Krallık vatandaşları veya Birleşik Krallık yasalarına göre kurulmuş tüm Birleşik Krallık şirketleri

Bu, OTSI'nin aşağıdakiler tarafından işlendiği şüphelenilen ihlalleri soruşturma yetkisi olduğu anlamına gelir:

- Birleşik Krallık topraklarında bulunan veya Birleşik Krallık topraklarında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler
- İhlal dünyanın neresinde gerçekleşmiş olursa olsun, Birleşik Krallık vatandaşları ve Birleşik Krallık yasalarına göre kurulmuş tüzel kişiler

Profesyonel ve ticari hizmetler ticaret yasağı veya lisans hükümlerinden herhangi birinin ihlal edildiğini fark ederseniz, bunu [İhlal Bildirim aracı](#) vasıtasıyla OTSI'ye bildirmelisiniz.

Malların veya teknolojilerin taşınmasına ilişkin yardımcı hizmetler de dahil olmak üzere Birleşik Krallık sınırını geçen mallar veya teknolojilerle ilgili şüpheli ihlalleri Gelir ve Gümrük İdaresine (HMRC) bildirmek için şu adrese yazın:
exports.strategic@hmrc.gov.uk

[hizmet yaptırımlarının ihlali iddialarına ilişkin veri gizliliği bildirimi](#) metnimizi okumak için 2019 tarihli Rusya (Yaptırımlar) (AB'den Ayrılma) Mevzuatlarına bakın.

Profesyonel hizmetlere ve işletme hizmetlerine yönelik yaptırımlar

Muhasebecilik ve denetleme hizmetleri

Muhasebecilik ve denetleme hizmetleri ile ilgili yasaklar ayrı olmakla birlikte birbirini tamamlayan yaptırımlardır. Düzenleyici kurumlar ve işletmelerle yapılan istişareler sonrasında Birleşik Krallık, Birleşik Krallık'taki mevzuat uygulamaları ve hukuki yükümlülükler arasındaki farklar nedeniyle denetleme ve muhasebecilik hizmetleri arasında bir ayrım yapmaya karar vermiştir. Bu hizmet yaptırımları aynı zamanda geçerli lisanslama şartları açısından da farklıdır.

Çizelge 3J'de, muhasebecilik ve denetleme hizmetlerinin tanımları açıklanmıştır. Bu tanımlar için, geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması (CPC) Kodu 1991 esas alınmıştır.

Bununla birlikte bu iki hizmet için geçerli olan istisnalar ve lisanslama süreçleri arasında farklılıklar bulunur.

Örneğin, muhasebecilik hizmetleri yasağı için geçerli yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle ilgili olarak hizmetlerin sağlanmasına yönelik genel bir istisna söz konusudur. Bununla birlikte bu istisna denetleme hizmetleri için söz konusu değildir.

Denetleme

Çok uluslu bir grubun bir kısmı, mevzuatlar kapsamında tanımlandığı üzere "Rusya ile bağlantılı bir kişi" ise ve şirketin başka bir parçası Birleşik Krallık'ta kurulmuş bir işletme ise doğrudan veya dolaylı olarak Birleşik Krallık'tan Rusya'ya denetleme hizmetlerinin sunulması yasaklanmıştır.

Yasağın grup denetleme işlemleri üzerindeki etkisine ilişkin 3 istisna söz konusudur.

1. İlk istisna, Birleşik Krallık'taki ana şirketin bir kredi kuruluşu olduğu (mevzuatlarda tanımlandığı şekilde) durumlarda, "Rusya ile bağlantılı bir kişi" niteliği taşıyan bir yan kuruluşu sahip Birleşik Krallık'a tabi bir ana kuruluşun denetimiyle ilgilidir. Bu durumda, bir Birleşik Krallık denetçisinin, Rusya ile bağlantılı bir kişi olan bir iştirake veya Rusya'daki yerel bir denetçiye sağlanabilecek dolaylı denetim hizmetlerine bakılmaksızın, konsolide grup hesaplarının denetimi amacıyla söz konusu Birleşik Krallık kredi kuruluşuna hizmet sağlamasına izin verilir.

2. İkinci istisna, bir Birleşik Krallık iştirakinin (mevzuatlarda tanımlandığı şekilde), ana şirketinin Rusya'da bulunması ile ilgilidir. Bu durumda, bir Birleşik Krallık iştiraki, Rusya'daki ana kuruluşa dolaylı olarak sağlanan denetim hizmetlerinden bağımsız olarak, yasal denetimle ilgili yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Birleşik Krallık'taki bir denetçi tarafından denetlenmeye devam edebilir.
3. 30 Haziran 2023 tarihinden itibaren, kısmen Rus paydaşlara ait olan veya başka bir şekilde Rus üyeleri olan Birleşik Krallık şirketleri (mevzuatlarda tanımlandığı şekilde) için üçüncü bir istisna tanınmıştır. Bu durumdaki Birleşik Krallık şirketlerinin veya diğer kuruluşların yasal denetimle ilgili hukuki yükümlülükleri yerine getirmek için Birleşik Krallık denetçisi tarafından denetlenmesine halen izin verilir. Bu bağlamda, denetleme hizmetinin doğrudan veya dolaylı olarak Rus paydaşlara veya başka bir şekilde Rus üyeleri olan bir Birleşik Krallık şirketine sağlanıp sağlanmadığına bakılmaz.

Her bir denetleme firmasının veya yasaklardan etkilenen denetleme müşterisinin özel koşullarıyla ilgili bir yorumda bulunamayız. Bu tarafların, faaliyetlerinin yaptırımlar kapsamında olup olmadığını öğrenmek için bağımsız hukuk danışmanlığı almalarını öneririz.

Bununla birlikte yaygın görülen bir senaryo için aşağıdaki hususları inceleyebilirsiniz: Bu, yukarıdaki ilk istisnanın geçerli olmadığı, "Rusya ile bağlantılı bir kişi" niteliğinde bir iştiraki bulunan Birleşik Krallık merkezli bir ana kuruluşun denetimidir. Birleşik Krallık ana kuruluşu (yönetmeliklerde tanımlandığı şekliyle) bir kredi kuruluşu olmadığı için, denetleme hizmetleri yasağı, ilgili iştirake sunulan tüm denetleme hizmetleri için geçerlidir.

Özellikle:

1. Rusya'daki bir iştirake veya yerel denetçiye dolaylı olarak denetleme hizmeti sağlanması yasaktır (bir istisna uygulanmadığı veya uygun bir lisans verilmediği sürece). Dolayısıyla, Birleşik Krallık'taki bir ana işletmenin Rusya'daki bir iştirakine denetim hizmeti sağlanması yasaktır. Bu, Birleşik Krallık konsolide grup hesaplarının denetiminin etkilenebileceği anlamına gelir ve bu koşullar altında söz konusu durumun nihai denetim raporuna yansıtılması gerekir.

Bu durum ortaya çıktığında, işletmelerin [Finansal Raporlama Konseyi \(FRC\) tarafından COVID-19 salgını sırasında, denetim raporunun tamamlanması için mevcut kanıtların eksik olduğu durumlarda denetçilerin kullanabileceği seçenekler hakkında hazırlanan yönerge](#) belgesine başvurularında fayda olabilir. Bu yönerge başlangıçta COVID'den kaynaklanan durumları ele almak için hazırlanmış olmasına karşın, yaptırımlara uyum konusunda destek sağlar ve denetim raporunda ek ifşaların nasıl yapılacağını da kapsar. Yönerge, bu ifşaların konunun vurgulanması yoluyla nasıl yapılacağı ve denetim görüşünün, olumlu görüş, olumsuz görüş veya görüş bildirmeme yoluyla değiştirilmesine ilişkin alternatifleri de içermektedir.

2. Grup denetim talimatlarının verilmesi, Birleşik Krallık denetçisinin bunları bir Rus iştiraki de dahil olmak üzere bir grubun üyelerine veya onların denetçisine vermesi durumunda, genellikle yasak kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak bu durum, talimatların yalnızca Birleşik Krallık konsolide grup hesaplarının denetimi amacıyla verildiği durumlarda geçerlidir. Talimatların Rus iştirakinin denetimi amacıyla verildiği durumlarda, talimatlar özellikle söz konusu denetimin yararına ise, bu durum Rusya ile bağlantılı bir kişiye denetleme hizmeti sağlanması olarak nitelendirilebilir.
3. Grup hesaplarını konsolide eden Birleşik Krallık'taki bir ana işletmenin yerel bir Rus denetçiden bir Rus iştiraki hakkında bir denetim raporu alması durumunda, bu genellikle bir hizmetin teslimi değil, alınması olarak kabul edilir. Bu durum, denetim hizmetlerinin ihracatına ilişkin bu yasak kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Birleşik Krallık ana şirketi veya denetçisi, denetim raporunun alınmasının ötesinde herhangi bir faaliyette bulunmak isterse ve Birleşik Krallık şirketinin konsolide grup hesaplarının denetimi amacıyla Rusya'daki bağlı şirket veya yerel denetçi ile gerekli görüşmeleri yapmak isterse, bağımsız hukuki tavsiye almalarını öneririz. Kendilerinin ve danışmanlarının, Rusya ile bağlantılı bir kişinin (mevzuatlarda tanımlandığı şekilde) bu etkileşimin bir parçası olarak denetleme hizmetlerinin doğrudan veya dolaylı alıcısı olup olmadığını değerlendirmeleri gerekecektir.

Uluslararası Denetim Standartları (ISA (UK) 600) gereklilikleri, Birleşik Krallık ana şirketinin konsolide grup hesaplarının yasal denetimi için geçerli olduğundan, denetçi sadece bu standarda uymak için gerekli adımları atarsa ve bunu sadece söz konusu denetleme amacıyla yaparsa, bizim görüşümüze göre, Rusya'daki bir iştirake veya onun yerel denetçisine denetim hizmeti sunulması olası değildir.

"Dahili denetleme hizmetleri" ve muhasebecilik

İşletmeler genellikle muhasebecilik faaliyetlerini "iç denetim hizmetleri" olarak adlandırır. "Denetleme hizmetleri" tanımı, bir denetleme görüşü sunulabilmesi için muhasebecilik ilkeleri ile uyumlu olarak kayıtlar vb. öğelerin incelenmesine ilişkin atıflar içerir. Genellikle bu öğelerin, bağımsız bir denetçi tarafından gerçekleştirilen harici bir denetim hizmeti ile birlikte görülmesini bekleriz.

Buna karşın bu özelliklerin, bilhassa bir kombinasyon halinde, bir iç denetimin parçası olmaları şart değildir. Bir iç denetim için müşteri, aşağıdaki konular hakkında kendi kararlarını verebilir:

- iç denetim hizmeti sağlayıcısının neler yapması gerektiği
- bunları nasıl yapması gerektiği
- iç denetimin gerçekleştirilmesi kapsamında karşılanacak standartlar
- belirli bir formda (örneğin bir görüşü belirten) bir rapor olup olmaması gerektiği

Bu nedenle iç denetim hizmetleri, denetleme hizmetleri yasağı kapsamında değildir ve bunun yerine büyük ihtimalle muhasebecilik hizmetleri yasağı kapsamındadır. Bu hizmetleri sağlayan tarafların bu nedenle söz konusu hizmetleri sağlamaya yönelik bir muhasebecilik hizmetleri lisansına sahip olması gerekir ya da bu hizmetleri bir istisna kapsamında sağlayabilir (örneğin Birleşik Krallık kaynaklı bir yasal yükümlülük ile ilgili olduğu durumlarda).

Reklamcılık hizmetleri

Bu hizmetlerin tanımı, mevzuatlar Çizelge 3J'deki CPC kodlarına referanslar olarak sunulur. Reklamcılık zamanı ve alanının doğrudan satışına yönelik CPC sınıfı "(komisyon haricinde)" daha önce zımni olarak 8369 sınıfı "(diğer reklamcılık hizmetleri)" kapsamındaydı.

Reklamcılık alanlarının doğrudan satışı (örneğin gazeteler), Birleşik Milletler'in bu kodları hazırladığı sırada büyük bir değere sahip olduğu için ve bu ürün, reklamcılık ajanslarının sağladığı hizmetlerden farklı olduğu için bunların yeni ve ayrı bir CPC kategorisine yerleştirilmesi gerekliydi. Bu ayrım, uluslararası ortaklarla uyum ve CPC kodlarıyla tutarlılığın sağlanması için Birleşik Krallık yaptırım yasalarında korunmuştur.

Mimarlık ve mühendislik hizmetleri

Bunlar ayrı yasaklı hizmetler olsa da genellikle uygulamada birbiriyle iç içedir. Örneğin büyük mühendislik firmalarının genellikle şirket içinde mimarlık departmanları ve büyük mimarlık firmalarının da mühendislik departmanları vardır. Uluslararası ve sektörel tanımlarda ve ekonomik analizlerde de bu hizmetler genellikle birleştirilir. Bu nedenle, her iki hizmetin sağlanmasının da yasaklanmasının ardında bu mantık yatar. Bununla birlikte bu hizmetler, Rusya'ya Yönelik Yaptırım amaçları doğrultusunda 2 ayrı yaptırım olarak ele alınmalıdır ve geçerli olan istisnalar konusunda farklılık gösterir.

Mühendislik hizmetleri için geçerli olup mimarlık hizmetleri için geçerli olmayan, yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle ilişkili olarak hizmetlerin sağlanmasına dair bir istisna söz konusudur. Bunun nedeni, mühendislik hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için tamamlanması gereken yasal yükümlülükler olmasıdır. Buna MOT'ler, yapı mevzuatları ve çevresel tüzükler dahildir. Bu istisnanın sizin/işletmeniz için geçerli olup olmadığına ve süreçlere nasıl devam etmeniz gerektiğine dair hukuki danışmanlık almanızı öneririz.

İşletme yönetimi ve danışmanlık hizmetleri ve kamu ilişkileri hizmetleri

İşletme ve yönetim danışmanlığı ve kamu ilişkileri hizmetleri tanımlarında CPC kodları değil, 2010 tarihli Extended Balance of Payments Services (EBOPS; Ödeme Hizmetlerinin Genişletilmiş Dengesi) sınıflandırması temel alınır ve bu hizmetler EBOPS 10.2.1.3 kapsamındadır. EBOPS kodları ve tanımları, Manual on Statistics of International Trade in Services 2010 (MSITS; 2010 tarihli Hizmetlerde Uluslararası Ticaret İstatistikleri Kılavuzu), paragraf 3.241 referans alınır.

İşletme ve yönetim danışmanlığı hizmetleri tanımı, işletme politikaları ve stratejileri ile genel kuruluş planlaması, yapılandırılması ve kontrolüne yönelik danışmanlık, rehberlik ve operasyonel yardım hizmetlerini içeren çeşitli faaliyetleri kapsar. Bu faaliyetlerden bazıları farklı senaryolar kapsamında ve farklı amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilebilir.

Örneğin, bazı işletme ve yönetim danışmanlığı faaliyetleri bir ana şirketin bir iştirakinin operasyonlarını desteklemek ve denetlemek üzere gruplar arası zeminde sunulan hizmetleri içerebilir. Aynı zamanda Rusya'daki işletme faaliyetlerinin tasfiyesini veya azaltılmasını kolaylaştırmak için gerekli danışmanlık hizmetlerini de içerebilir. Faaliyetlerinizin işletme ve yönetim danışmanlığı hizmetleri kapsamında olup olmadığını göz önünde bulundurmanız ve şüpheyi düşüğünüz takdirde bağımsız hukuki danışmanlık almanız gerekir.

BT danışmanlığı ve tasarım hizmetleri

Bu hizmetleri sağlayan şirketlere; diğer BT ile ilgili mallar, hizmetler ve teknoloji alışverişleri kapsamındaki işlemleri kapsayan ayrı bir yönerge olduğunu hatırlatmak isteriz. Buna, sivil telekomünikasyon hizmetleri ile ilişkili faaliyetleri destekleyen [INT/2022/1875276 sayılı OFSI Açık Genel Lisans](#) da dahildir.

BT danışmanlık ve tasarım hizmetleri, [Çizelge 3J'de](#) tanımlanmıştır.

Modern ekonomide BT'nin üstlendiği rolün önemi göz önünde bulundurulduğunda, bu tanım, bilişim teknolojileri ile ilgili tüm faaliyetleri kapsayacak şekilde tasarlanmamıştır. Yaptırım kapsamında olmayıp bu nedenle izin verilen bazı faaliyet örnekleri olarak aşağıdakileri verebiliriz:

- sivil amaçlar doğrultusunda kullanılan, "elektronik iletişim ağı" veya "elektronik iletişim hizmeti" (2003 tarihli İletişim Yasasının 32. bölümündeki tanımıyla) görevi gören sivil telekomünikasyon hizmetleri
- anında mesajlaşma, video konferansı, sohbet ve e-posta, sosyal ağlar, fotoğraf, film ve belge paylaşma, web'de gezinme, blog, web'de barındırma ve etki alanı adı kayıt hizmetleri gibi internet üzerinden iletişim kurulması ile birlikte sunulan hizmetler
- BT çözümünün tasarımı ve geliştirilmesi ile birlikte danışma hizmetlerinin de paket olarak sunulduğu hizmet sözleşmeleri
- sivil telekomünikasyon ve/veya internet üzerinden iletişim kurulmasını sağlamak için gerekli yükseltmeler veya güncellemeler
- nasıl sunulduğundan (bulut üzerinden veya başka yollarla) bağımsız olarak veri depolama alanı sağlayan hizmetler
- VPN hizmetleri

Bu yaptırımlar kapsamında bir donanım veya yazılım yükseltmesi ya da güncellemesi ancak sivil telekomünikasyon ve/veya internet üzerinden iletişim kurulmasını sağlamak veya onarmak için gerekliyse sağlanabilir. Sivil telekomünikasyon ve/veya internet üzerinden iletişim kurulmasını sağlamak için gerekli olan seviyenin ötesinde performans iyileştirmesi sağlıyorsa yükseltme veya güncelleme uygulanamaz.

BT danışmanlığı ve tasarım hizmetlerini hedefleyen bu önlemlerin internetin daha da fazla parçalanmasına neden olacağını düşünüyoruz. Önlemler, Rusya vatandaşları veya diğer vatandaşlar için internet erişimini ya da bunlara internet hizmetleri sağlanmasını (örneğin veri tabanı hizmetleri, içerik teslim ağları veya Etki Alanı Adı Hizmetleri (DNS) sağlama ve destekleme) ya da internetin fiziksel altyapısını destekleyen hizmetleri (örneğin ofis makinelerinin, bilgisayarlarının, yazılımlarının ve ilgili ekipmanların bakımı) yasaklamaz ya da bunu hedeflemez.

Birleşik Krallık, internetin daha da parçalanmaması ve demokrasiyi destekleyen fikir ve bilgilerin serbest akışı için açık ve birlikte çalışan bir interneti desteklemek üzere ortaklarıyla birlikte çalışmaya devam edecektir. Önlem, sivil amaçlara yönelik uluslararası telefon hizmetlerinin devamını ve/veya internet üzerinden elektronik iletişim kurulmasını desteklemek ve/veya onarmak üzere tasarlanmıştır.

Hukuki danışmanlık hizmetleri

Hukuki danışmanlık hizmetlerinin sunulması halihazırda 19 ve 55 numaralı mevzuatlar ("yaptırımların delinmesiyle ilgili mevzuatlar") dahil olmak üzere 2019 tarihli Mevzuatlar ve daha geniş olarak yardımcı hizmetlerle ilgili sınırlamalarla birlikte kısmen kısıtlanmıştır.

Yaptırımların delinmesiyle ilgili mevzuatlar, bir kişinin, hizmetlerin amacı veya etkisi itibarıyla Rusya'ya Yönelik belirli Mevzuatların getirdiği yasakları doğrudan veya dolaylı olarak deldiğini bile bile hukuki danışmanlık hizmetleri vermesini engeller. Bu aynı zamanda bu yasakların delinmesine olanak tanıyan veya bunu kolaylaştıran faaliyetler için de geçerlidir. Rusya'ya Yönelik Mevzuatların bölgesel uygulaması düşünüldüğünde bu genel olarak yalnızca Birleşik Krallık'taki bir kişi veya bir Birleşik Krallık vatandaşı tarafından gerçekleştirilen yasaklı faaliyetlerle ilgili hukuki danışmanlık hizmetleri için geçerlidir.

Genellikle uluslararası ticari faaliyetlerin tabi olduğu kanunlar, İngiltere ve Galler kanunlarıdır. Bu nedenle Birleşik Krallık 6 Eylül 2024 tarihinden itibaren spesifik bir hukuk danışmanlık hizmetleri önlemini yürürlüğe koymuştur.

Bu önlem, Birleşik Krallık vatandaşları (dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar) ve Birleşik Krallık'taki kişiler için geçerlidir. Söz konusu hizmetlerin amacının veya etkisinin, faaliyetin Birleşik Krallık'taki bir kişi tarafından yapılması veya Birleşik Krallık'ta gerçekleşmesi halinde Birleşik Krallık yaptırım rejimi kapsamında yasaklanacak olan belirli finansal veya ticari faaliyetleri mümkün kılmak veya kolaylaştırmak olduğu durumlarda, bu tür bir kişi Birleşik Krallık dışındaki bir kişiye hukuki danışmanlık hizmetleri sağlayamaz.

54D numaralı mevzuat, bu spesifik kısıtlamanın ana faaliyetsetel hükümlerini belirler ve hukuki danışmanlık hizmetleri, Çizelge 3Jparagraf 8A'da tanımlanmıştır. Bu tanım, hukuki temsil hizmetlerini kapsamaz. Hukuki temsile erişim, hukukun üstünlüğü bağlamında temel demokratik ilkelerin önemli bir hususudur ve bu tür hukuki hizmetlere erişim bu nedenle kapsam dışı tutulmuştur. Sigorta veya reasürans sözleşmesi kapsamındaki taleplerin yönetimi ile ilgili hukuki danışmanlık veya diğer hizmetler de bu tanıma dahil değildir.

Fikri mülkiyetin korunmasına ilişkin hukuki danışmanlık hizmetlerinin sunulması bu yasağın kapsamına girmeyecektir; ancak bu husus vaka bazında değerlendirilmelidir.

54D numaralı mevzuatta açıklanan yasakla ilgili istisnalar, 60DB numaralı mevzuatta listelenmiştir ve Birleşik Krallık'ın veya diğer ülkelerin yaptırım rejimlerine uyum sağlama ile ilgili hukuki danışmanlık faaliyetlerini kapsar

54D'de yer alan hukuki danışmanlık hizmetleri yasakları için, hukuki danışmanlık hizmetlerinin verildiği faaliyetin ("ilgili faaliyet") Birleşik Krallık'ta bir kişi tarafından yapılması veya Birleşik Krallık'ta gerçekleşmesi halinde bir lisanslama gerekçesinin

geçerli olacağı durumlarda, hukuki danışmanlık hizmetlerinin sağlanması için bir lisans verilebilir.

Bu başvurular için aşağıdaki hususlar yardımcı olabilir:

- hukuki danışmanlığın ilgili olduğu faaliyet ve bunun nedeniyle ilgili ayrıntıların sağlanması
- hukuki danışmanlığın ilgili olduğu faaliyet için geçerli diğer lisans başvuruları ve lisans koşullarına dair ayrıntıların sağlanması
- hizmeti sağlayan(lar) ve hizmeti alan(lar)a dair ayrıntıların sağlanması
- hizmeti sağlayan(lar) ve hizmeti alan(lar)ın arasındaki ilişkiye dair bilgi sağlanması
- söz konusu hizmetlerin devamlı olarak sağlanmasının, yaptırım hedefleri ile nasıl tutarlı olduğu ve hizmetlerin sağlanmadığı takdirde yaşanacak etkilerin/durumların açıklanması

11 Ağustos 2023 tarihinde verilen hukuk danışmanlığı hizmetleri genel lisansı, 6 Eylül 2024 tarihinde iptal edilmiştir. Genel lisans hükümleri kapsamında gerçekleştirilen her türlü faaliyet için, lisans sahipleri, 76. maddeye göre, ilgili kayıtları, kaydın oluşturulduğu takvim yılının sonundan itibaren 4 yıl süreyle saklamaya devam etmelidir.

79(3). madde uyarınca, hukuki yargılamalarda avukat - müvekkil gizliliği (İskoçya'da iletişimlerin gizliliği) ilkesi kapsamında ileri sürülebilecek bilgiler, bu genel lisans kapsamında açıklanmak zorunda değildir.

Devlet Bakanı, bu tür bilgilerin veya diğer yargı bölgelerinde geçerli olan imtiyaz yasaları uyarınca ifşadan korunan bilgilerin, genel lisans amaçları doğrultusunda 76(2) numaralı yönetmelik kapsamında "uygun" olduğu kanaatinde değildir.

OTSI ile iletişim

Herhangi bir sorunuz varsa, [talep formunu](#) kullanarak OTSI ile iletişime geçin.